

Lemúrids

MARC DORCA

Fotomuntatges: QUIM DAVÍ

Lemúrids.:m. zool. pl. Família de lemuriformes del grup dels lemuroïdeus...
De la Gran Enciclopèdia.

El viatger mirava fascinat el paisatge des de dins estant de la cúpula transparent, sobre la torre. Veia turons a l'horitzó, tenyits d'un verd que brillava, sota la llum de les primeres hores del matí, com si es tractés de vellut. Un tros que va interpretar com a mar, s'estenia blau, fins a tocar una línia blanca, allí on començava el pendent del verd. De sobte un grapat d'animals trencà el blau i féu bullir un tros de la superfície; més enllà un cos gran argentat saltà fora de l'atzur com si perseguís els primers animalons i per sobre de l'escuma, en el cel, va passar el que li suggerí una volada de bèsties alades. "Ocells", va pensar, "ocells..."

II "Professor, és hora d'anar-nos-en...". Algú el va agafar suament pel braç, parlant amb l'accent que li era familiar i llunyà alhora. Tot just un murmurí per sobre el soroll d'ambient: crits d'ocells marins i rodolar d'ones sobre la sorra.

Trigà uns moments a perdre l'embadaliment que li provocà l'escenari, mirà el seu acompanyant, assentí amb un moviment imperceptible del cos i ambdós es dirigiren cap al centre de la cúpula fins al que semblava una plataforma de descens. Un rera l'altre varen col·locar-se sobre un suport sota una columna de llum d'intens roig robí. El procés del viatger va trigar uns segons més, com si el sistema de transport hagués buscat en recòndits bancs de memòria; després les columnes firubraren i enfront de l'acompanyant sorgí una estructura de plasma amb instruccions. L'acompanyant posà un identificador sobre una pseudosuperfície ambre assenyalada amb una fletxa verda i l'escena canvià instantàniament.

III Ara els dos personatges es trobaren dins una estança oval, enfront d'un transportador. S'assegueren un davant de l'altre, sobre dos seients que semblaven il·luminats per una font exterior, sense ombres. El viatger mostrà un lleuger interès per la màquina, —"el suficient per no ser descortès"—, pensà l'acompanyant. Va fer un lleuger moviment. Després digué amb un accent que semblava voler indicar el seu punt de procedència: "Tot és tan versemblant,... tal com m'ho explicava la meua àvia... el mar... Ella era d'aquí d'aquesta regió...", —un silenci i continuà, —"Quan us sento parlar, és com si la sentís a ella encara..., és d'aquesta zona vostè?". L'acompanyant mirà cap a un punt indefinit de la fosca que els envoltà, indicant el moment en què arrancava el transportador, i contestà: "No ho sóc pas d'ací, el paisatge del meu lloc de naixença és distint, sec, el mar és lluny... Pedres, sorra, fang...". L'altre no va dir res, pensant, potser, en els records de les històries de l'àvia, va creure l'acompanyant i, mentrestant, se'l mirava, ara, amb una certa curiositat, quasi ineducadament.

IV Una lleugera vibració, un cop d'aire, la remor somorta de nous sorolls d'ambient... "Hem arribat, senyor..." digué. "El sots-comissionat està fa dies, de fet, des que vàreu acceptar viatjar fins aquí, impacient per conèixer-vos i parlar-vos de tots els problemes que tenim pendents... Però, passeu, si us plau...". S'aixecà i li mostrà amb un gest el camí, cap a la font de llum i de soroll. El viatger hi anà, seguit a certa distància per l'acompanyant.

V Caminaven per un passadís il·luminat d'una llum que seguia la seva progressió; uns metres per davant i per darrera hi havia una estructura tubular, fosca. El viatger pensà com els agradaven aquí els soterranis, una contradicció, amb paisatges com els que acabava de veure i que a hores d'ara encara el tenien impressionat. Arribaren finalment a un nou sistema d'identificació; tan bon punt compliren el ritual, es va fer palès un rètol, que sorgí brillant sobre un quadre lluminós opac, que paulatinament va evolucionar cap a una zona opalina, fins esdevenir una obertura que deixava veure un rebedor ja completament il·luminat, uniforme, com si el seu interior estigués ple d'un fluid daurat. En un lloc separat un altre òval opalí indicava una segona porta, allunyada del que, al viatger, li semblaren estructures de descans. "Pot esperar un moment, senyor?, el sots-comissionat el rebrà ara mateix. Vaig a anunciar-li la seva arribada. Pot seure, si vol. A la taula hi trobarà els commutadors de la holoTV i entreteniments. Fins ara!" El viatger es deixà anar sobre una ombra que s'endevinava dins la llum daurada i, quan el seu cos quedà envoltat còmodament per l'estructura del seient, va notar el cansament del viatge. No va tenir esma d'agafar cap dels elements d'informació que ara es feien palesos, lluint per sobre del fons auri.

VI

S'endormiscà i va despertar quan l'àvia assenyalava un horitzó indefinit d'un mar or vell, o una bèstia opalina que, per un moment, es deixà veure a la superfície, tot aixecant escuma violada. Despert, ara va escoltar novament els sorolls d'ambient Cants d'ocells i remors d'animals, vent..., murmuris de sons impossibles d'identificar... Els commutadors de la holoTV brillaven encisadors per sobre la llum de fons i en premé un... En el bell mig de la cambra sorgí una figura parlant. Deia: "...avui de bon matí, hem aconseguir un acord positiu per emprendre l'últim camí cap a la solució final, definitiva, dels problemes que ens tenen tots tan amoinats, des de la tant de temps..." Va prémer de nou el botó en veure l'acompanyant que sortia de la llum opalina de la porta...

VII

"Estem,... estic contentíssim de la seva arribada... com diu el poeta: El temps i la Llum, el Cel, la Vida... què hem de dir nosaltres, mortals, als Viatgers dels Astres!—, benvinguts a ca nostra, professor...", el sots-comissionat el mirava fugaçment, tot fent lleugeres reverències, seguint, potser, inconscientment, costums mil·lenaris, impossibles de domesticar per l'etiqueta estàndard... El viatger deixà escolar el temps, prudencialment, tal com manaven els manuals de protocol i somrigué finament tot i tornant els compliments, però absent, encara enlluernat pel paisatge de la cúpula, capficat per la connexió del present amb les històries de l'àvia, per la presència dels animals vistos pocs minuts abans... "També va dir-nos el poeta..."; contestà, fent una breu pausa com si recordés, "...els viatgers que ni tenen casa ni port on anar, estimen ésser rebuts amb les ablucions i les cerimònies dels Antics, dins la Memòria que no ha de perdre mai el..."

VIII

Acabada la cerimònia de benvinguda, que al viatger li semblà sense fi, el cansament li venia i recedia cíclicament, les comes li feien mal, el feren entrar dins un saló que li semblà preparat per fer petites reunions. El sots-comissionat estava davant de tothom a l'esquerra del públic, assegut en un lloc alt d'honor. Al viatger li semblà curiós que hi hagués tanta gent. No creia excessivament important la seva missió. Immediatament i per la intuïció desenvolupada pels anys de recerca, començà a veure que l'havien enviat a buscar per raons no explicades inicialment. Les paraules introductòries d'una jove li feren pensar cada vegada més en una intenció amagada. Xerrava i xerrava tot mostrant holodispositives d'animalots alats, fusiformes, que semblaven d'argent sobre el cel blau. Més endavant —al viatger li semblà una eternitat—, la noieteta va ensenyar holovideos amb els costums predadors, sexoreproductius, defecatoris... dels animals alats... indicà finalment que contràriament al que feien suposar les previsions, la retransformació disbiòtica va ser un èxit rotund... A continuació parlà un biotecnòleg de camp, després un enginyer microbioquímic, més tard una dissenyadora d'estructures biòniques, i tot un avorrit seguici d'idiotes savis, de savis idiotes, explicant minúcies sense suc ni bruc... en fi, el panorama ben conegut de tot simposi hiperespecialitzat, el típic tòpic dels cervells locals, tots disposats a impressionar el savi visitant de torn, pensà el viatger...

IX

Ajudat per la penombra i la xerrameca científicotrivial, encara que del tot impressionat per la mostra de mitjans àudio-visuals avançadíssims, i sobretot, ajudat pel llarg viatge, es tornà a endormiscar una mica. Per segona vegada va somiar l'àvia, el mar. Ara el mar era blau intens. En el cel uns ocells fusiformes planejaven tal com els va ensenyar la jove de l'holovideo. L'àvia assenyalava un punt a l'horitzó. El viatger s'esforçava per observar el punt que l'àvia indicava tot emprant un bastió metàl·lic, però no veia res. Els animals alats continuaven planejant, amb les ales immòbils, emprant el mateix aire per aconseguir el moviment. Hi havia un silenci

pesant a l'ambient. L'àvia ara s'acostava rient i dansava lentament. Assenyalà el cel i tot de cop el viatger començà a flotar tot allunyant-se de terra, com un més de la volada. L'àvia es va fer petita, un punt que es va perdre en el fons de la terra. Només veia els seus companys alats i el blau de l'aigua al dessota seu... i veié ràpides ombres més fosques dins l'aigua, núvols de sagetes sota la pell blava... Se sentí despert altra vegada, amb el seient que l'envoltava reeixint a estimular-la fins a la vigília. Els biosensors havien processat una seqüència autoportant cap al relaxament i aconseguiren que es despertés a l'hora. Realment, pensà, el despertar ha estat perfecte, els bioelectrodes estan perfectament regulats, no he tingut ni un ensurt, res. Va mirar el seu voltant: Tothom semblava interessat per les gràfiques d'un nou conferenciant, que en veu hipnòtica deia: "...és així com vàrem adonar-nos que els lemúrids tenien un principi cultural, aparentment aliè als aprenentatges en ús, però suficientment similars com per merèixer l'atenció d'un equip d'anatomosociòlegs..." Un triholograma simultani mostrava tres espècies lleugerament diferenciades... Lèmurs, intentà recordar, lèmurs? L'àvia mai no li parlà d'animals així. Devien ésser una descoberta recent.

X

Estic obsessionat pels records, pensà, quina tontada! Repassà mentalment els seus records sobre la regió. Fins i tot acostà el seu connector al transductor del seient i buscà via neuronal en el banc de dades general. En un punt dins del seu cervell sorgiren signes; "L..., Lem..., Lèmur... Uns animals pandèmics a la zona demanada. Fins a la data no han estat sotmesos a cap estructura de correcció disbiòtica. Probablement com a conseqüència que les dades sobre el seu comportament social i individual són escadusseres i molt incompletes". Una pausa i en verd maragda va rebre el missatge en el seu pensament: "Vol informació hologràfica?". Va seguir una seqüència de desconexió ràpida, en adonar-se que just en aquells moments, aparentment la sessió s'acabava. El sots-comissari s'aixecà, donà les gràcies i es dirigí cap al viatger, tot fent un gest com d'invitació a seguir-lo...

XI

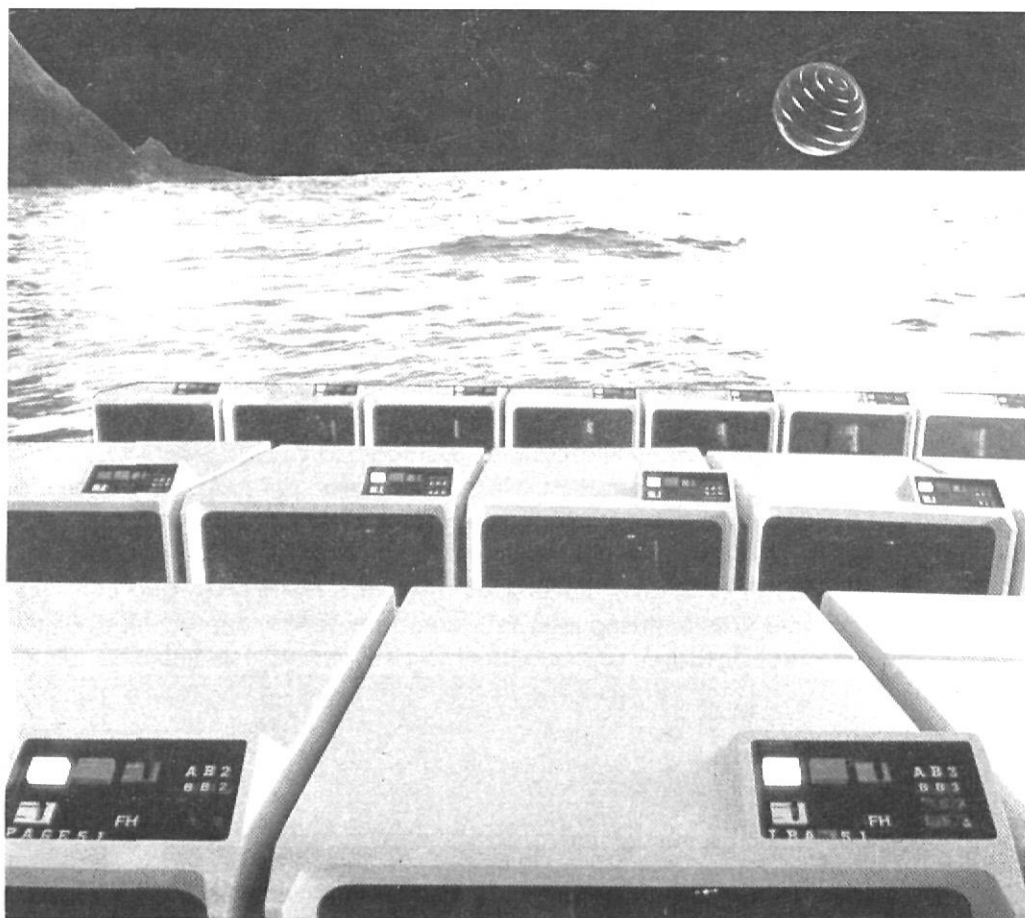
"Comprengui, professor —deia el sots-comissionat— que tot el que es parli aquí és estrictament confidencial, qualsevol intent de gravació o transmissió serà avortat pels nostres mitjans de seguiment i, d'acord amb els protocols signats amb la recerca general de les universitats federades, fins i tot pot ser sancionat amb una reducció de prioritats en l'accés al banc de dades accessible via taquiònica. Espero que sabrà perdonar-me les molèsties". El viatger va fer un gest d'acceptació i d'excusa alhora. Un dels assistents, després de demanar, amb un altre gest interrogatiu, permís al sots-comissionat, començà a parlar de pressa, com si tingués por de tardar massa i d'avorrir els oients: "Estem aquí, professor, per demanar-li el seu parer sobre la redacció definitiva de l'últim treball de disbiòtica general específica. Fins ara estàvem aturats davant d'un fenomen curiós, altament rar en la literatura en ús. De fet, només s'havia descrit de forma similar però molt més incipient, o si ho voleu, primari, en una espècie ja retransformada. Com que vos hi vàreu donar un repàs final, fa uns anys i a distància, només us mostraré un holograma actualitzat d'una de les espècies..." Un

animal brillant com l'acer sorgí de l'aigua i obrí una boca com d'ocell amb dents, tot fent un soroll de xarnera rovellada. Després, una banda d'aquestes animals jugava fent salts i ràpides maniobres sota l'aigua. El viatger assentí i digué, com per ser més amable: "Per cert, he vist en arribar un exemplar biònic perfecte... o m'ho ha semblat, pot ser?" El presentador digué ràpidament, perdent l'alè: "Sí, senyor, n'ha vist un quasi segur, perquè la badia n'és plena. Però veurà: els exemplars biònics fa uns quants eons que han estat substituïts. Teníem problemes de desgast molt greus que anaven augmentant a mesura que efectuàvem més disbiosis i que els elements substituïts eren més complicats. El remei d'aquest greu problema se'ns presentava molt més complex i costós que les greus conseqüències de l'estatus anterior. L'esforç de neteja, reparació, recàrrega, reemplaçament, reproducció assistida... ens pesava cada vegada més i l'oposició començava a inquietar-se, tot fent moltes preguntes. Amenaçaven amb una moció de censura els senyors! Seré molt breu, senyor, ja s'ha adonat de la perfecció dels nostres mitjans àudio-visuals, m'equivoco?". La negació del viatger feta amb el gest estàndards, donà nous ànims al presentador, que continuà: "Els nostres equips integrats aconseguiren la creació de certes formes holocinètiques de gran impacte real. Tardaren uns quants anys però en aquests moments tots els sistemes biònics han estat substituïts per programes holocinètics aleatoris. De fet, les imatges que heu vist són actuals". Va fer una pausa, com si pretengués copsar l'efecte que havia fet el que deia sobre el viatger. Li semblà notar una certa actitud d'aprovació o d'admiració en el posat del qui escoltava i continuà, perdent l'esma: "No cal dir l'interès que aquest tipus de processos tenen enfront de la tecnologia biònica, només calen programadors amb imaginació i talent. Els processos biònics serveixen en contextos com el seu, professor, on el tipus d'estructures disbiotitzades és poc important i aquestes són relativament senzilles comparades amb les d'aquí. De fet, tot ho processem mitjançant un hiperordinador taquionic format per megafeixos d'elements en paral·lel integrats dins materials recentment descoberts a casa nostra. Això és tot: una intervenció puntual única i controlem els detalls més petits de qualsevol sistema holocinètic. D'acord que el manteniment d'una estructura biocomputacional a gran escala, com la que li descriu, és costosa, però el cost actual és només una fracció ridícula del cost total biònic estimat extrapolant els costos coneguts. Hi ha altres avantatges, entre els quals destacaria, pel seu valor social, la manca de qualsevol perill dins d'un quadre de treball holocinètic: ni els ciutadans poden destruir les bèsties, ni aquestes poden fer cap mal als ciutadans, ni per accident..."

XII

El viatger mirava interessat el que en el fons eren les últimes conseqüències del seu treball. Mentre el narrador parlava, quasi capbussant una frase amb la següent, anaven presentat-li imatges holocinètiques de tota l'escala biològica. Escoltà el que deia ara l'home del discurs frenètic: "...És més, fa un temps hem acabat un projecte ambiciós: Un dissenyador automàtic d'ecosistemes a petita escala que podem adaptar a les necessitats de petites comunitats, àdhuc casolanament. L'usuari, en cas que li agradin els insectes, per exemple, pot dissenyar-los ell mateix mitjançant un programa interactiu. Només cal que formi un groller prototipus amb un subprograma de dibuix; pot triar qualsevol espècie. El programa recrea tot el seguit de cadenes predador-presa i l'actualitza en la zona adequada, el jardí posem per cas, fins que l'usuari se'n cansa i redissenya l'entorn primari. Qualsevol ordinador de la xarxa més proper s'encarrega de l'holocinetisme i del control secundari... En aquests moments tenim cobertes pràcticament el noranta per cent de les necessitats. Podem dir amb un cert orgull, i per descomptat amb el cap ben alt, que els nostres jardins poden semblar els aiguamolls primigenis o la selva verge. I tot amb la netedat, fiabilitat i versemblança que vostè mateix ha pogut observar durant aquesta xerrada informal. Mercès!".

XIII

El sots-comissionat donà les gràcies al narrador i s'adreçà al viatger. Una tremolor de veu, ara, denotava un sentiment de por sobre el que havia de dir: "Professor, estem arribant al nucli central de la nostra consulta. Hem anat ajornant, com ja sap, la disbiosi de l'últim especimen de la zona. Primer perquè, curiosament, no teníem poru dades, després, perquè les que obteníem ens connectaven massa amb aquests animalets...", el triholograma dels lèmurs, que ja havien projectat a la conferència, va sorgir de la fosca central, "...amb éssers molt més sociables i, aparentment, intel·ligents; molt més, almenys, que tots els estudiats pensant en la planificació disbiòtica. Tenim els documents a la seva disposició i pensem que, tal com ho vàrem establir la primera vegada que vostè va tenir l'amabilitat d'escoltar-nos, esperem amb gratíssim delit i moltíssima atenció el seu parer sobre la qüestió. No voldríem pas substituir l'última estructura biològica autòctona sense estar ben segurs que no representa un estadi proper, encara que allunyat en el temps i l'espai, a la nostra línia filogenètica..."

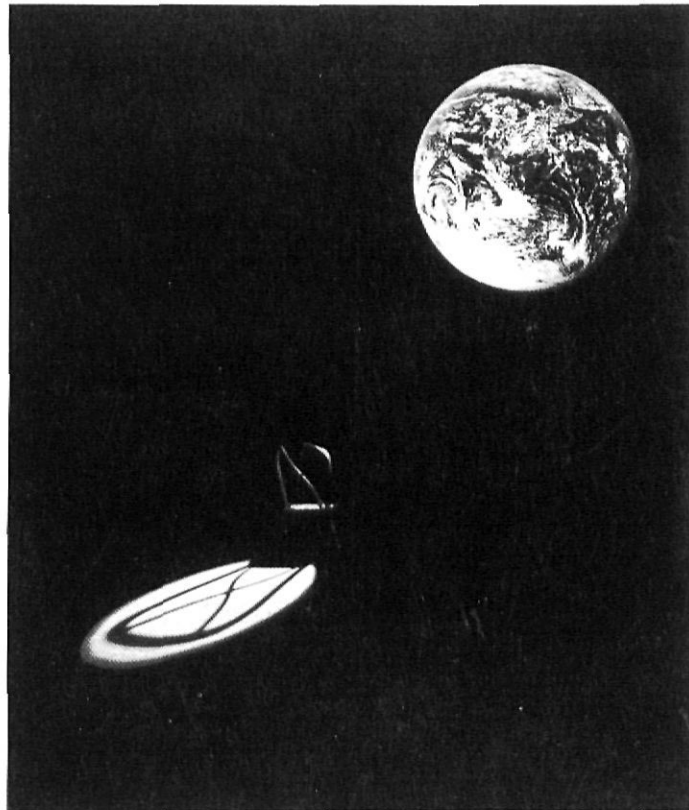
XIV

El viatger estava de bell nou mirant el paisatge d'una cúpula estant. Aquesta vegada era diferent, però. La torre emergia molt poc de les copes de diversos tipus d'arbres, talment un vaixell en un mar verd o una medusa flotant sobre un llit d'algues. Al voltant, xiscles d'ocells i milers d'aquests voleiant entorn de les parets transparents. El sol fregava quasi l'horitzó i tintava de grocs i vermells les ales dels ocells... Va interrompre la seva admiració i continuà dictant via neuronal el seu informe, mentre l'ombra anava fent desaparèixer els animals alats i el xivarri. Dictà: "...Les proves que l'espècie albina, la melànica i tanmateix la híbrida siguin éssers superiors amb habilitats culturals diferenciades són poc concloents. Modestament les qualificaria de molt minses. El fet que les colònies i els agrupaments tinguin estris primitius, que fabriquin objectes inútils, quasi

totèmics o que mantinguin el que sembla una comunicació oral, aparentment amb altres significats que els purament funcionals, no prova res. Fins i tot les preteses formes de comunicació ideogràfica, en forma de runes i altres modalitats, la construcció d'estrís que aparenten uns coneixements d'electrònica primària, o d'objectes de transport... tot plegat no significa res. A la literatura hi ha nombrosos exemples de petits grups d'estructures biològiques amb característiques molt més complexes i que han estat tractades eficaçment amb processos disbiòtics. El fet fonamental és que, com tota estructura biològica, són un perill per a l'ecosistema global i, de no ser controlats primer i substituïts disbiòticament després, podrien comportar greus perills per a la salubritat de la zona. Seria ridícul que després d'un treball tan ben fet aquest s'ensorrís per un simple desig conservador. Pensem només en el fet, comprovat, que cada individu adult excreta unes dues unitats estàndard d'excrements. La població de lemuroïdens estimada en la zona és d'uns dos milions per macrounitat d'àrea: això suposa, en potència, quatre milions d'unitats estàndard d'excrements per macrounitat d'àrea i per jorn. A causa del creixement vegetatiu de l'espècie, que per les seves característiques biològico-socials pot arribar a ésser incontrolable, el meu parer, si totes les dades aportades són exactes, és que es procedeixi a la seqüència de disbiosi immediata i al seu possible, encara que no necessari, reemplaçament holocinètic".

XV

El viatger es desconnectà del transductor neuronal del seient. Ara la fosca era general al voltant de la cúpula d'estatge. Els sorolls d'ambient donaven murmuris de vent entre les fulles. Una ombra passà volant, més fosca que el cel ple d'estels. Es va fer sentir el crit d'una au nocturna. Un crit semblant al que l'àvia li contava que feien les òlibes quan es llançaven sobre un ratolí de camp. Es va sentir cansat i tornà a dormir, els sorolls d'ambient desaparegueren del tot i el seu seient l'envoltà completament.

Ha aparegut
el Dotzè del Crestià II, 1
primer volum
de les Obres Completes
de **Francesc EIXIMENIS**

Edició conjunta

COL.LEGI UNIVERSITARI
DE GIRONA

DIPUTACIÓ
DE GIRONA

Un volum anual de 500 pàgines a partir de 1986

Informació i subscripcions
COL.LEGI UNIVERSITARI DE GIRONA
Secció Lletres
Pl. Sant Domènec, 9
17004 GIRONA